

Fiche 7: kernafval bron van uraniumwapens

Opvatting: Kernafval kan gerecycleerd worden in conventionele wapens.

Antwoord: Kernafval wordt gebruikt in raketten, munitie en bepantsering, met ernstige en langdurende gevolgen voor milieu en mens.

Argumenten:

Er bestaat, naast MOX (zie fiche 6) en “recyclage van brandstofstaven” (zie fiche 15) nog een andere vorm van morbide nucleaire “recyclage”. Het gaat om het **verarmd uranium**. Dat ontstaat bij de verrijking van uraniumertsen (of opwerking van uranium uit gebruikte brandstofstaven). Het in uraniumertsen aanwezige en bruikbare uranium 235 maakt maar een klein deel uit van de ertsen, dat voor de rest vooral uit uranium 238 bestaat. Voor kernsplijting heeft men echter het uranium 235 nodig in een grotere concentratie. Daar zorgt een verrijkingsfabriek voor. Dit resulteert in twee producten: verrijkt uranium 235 voor kernsplijting of kernwapens, en verarmd uranium 238. In fiche 6 is uiteengezet dat bepaalde atoombommen gemaakt worden met hoog geconcentreerd uranium 235. In deze fiche 7 hebben we het erover hoe dit verarmd uranium ook een militaire bestemming krijgt:

- Verarmd uranium, als zwaarste element dat in de natuur voorkomt, is zeer hard, met een grote dichtheid. Dat maakt het voor militairen “interessant”. Het is harder dan alle andere materialen, waardoor het hen kan doorboren. Verarmd uranium is massaal in het Amerikaanse en Britse leger toegepast én gebruikt in verschillende oorlogen (Irak, Joegoslavië, Kosovo,...). Het werd gebruikt in de productie van vliegtuigkogels (o.a. voor de “tankkiller” A-10 Warthog), tankmunitie, raketten, en ook bepantseringen voor de eigen tanks en pantservoertuigen.
- Bij de inslag van munitie of raketten versterkt met verarmd uranium, ontstaat een extreem hoge temperatuur van duizenden graden. Daardoor smelt het uranium niet, maar verdampst het in zeer fijne aerosolen. En deze laatste zijn nefast voor de gezondheid van soldaten én burgers, evenals het ruimere milieu. Dat is omdat die fijne aerosolen door wind en water ver meegenomen kunnen worden, waardoor ook anderen dan de getroffen soldaten er de gevolgen van ondervinden. Men is dit het “Golfsyndroom” of het “Balkansyndroom” gaan noemen.
- De Amerikanen en Engelsen hebben lang alle aantijgingen ontkend. Maar ook in eigen rangen waren er veel veteranen die ziek werden ten gevolge van verarmd uranium. Kanker, steriliteit, misvormde kinderen werden hun deel...
- Ondertussen zijn er militairen uit verschillende landen die rechtszaken gewonnen hebben omdat ze ziek geworden waren (of gestorven zijn, met hun familie als aanklager).

Maar **verarmd uranium** wordt **ook gebruikt in burgerlijke toepassingen**. Omdat uranium zeer zwaar is, wordt het **in tegengewichten of ballasten gebruikt in vliegtuigen of schepen**. De **Bijlmerramp van 1992**, waar een El-Al vliegtuig zich in woontorens in de buurt van Amsterdam boorde, is daar een voorbeeld van. Er is veel in de doofpot gestoken. Het vliegtuig had verdacht (militair) materiaal mee. Maar men vond na de ramp ook 130 kg terug van de 282 kg verarmd uranium dat gebruikt was in het vliegtuig zelf. Er zijn tegenstrijdige berichten over het feit of dit verarmd uranium (deels) verbrand/geoxideerd werd. Ook de ziektes die nadien bij hulpverleners en sommige bewoners naar boven kwamen, zouden hiermee (en/of met de lading) te maken kunnen hebben...

